

Конгрес
Українських
Націоналістів

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

www.nacija.org.ua

7 – 13 лютого 2006 року № 5 (117)

Любіть Україну!

ПРАВДА У НАС ОДНА...

За повідомленнями деяких інформаційних агентств, "п'ята колона" найближчим часом має намір зареєструвати у Верховній Раді законопроект про "Про статус і соціальний захист громадян України, що постраждали від дій ОУН та УПА в період Великої Вітчизняної Війни і післявоєнний період". Про це заявив один з авторів законопроекту, голова комітету Верховної Ради зі справ пенсіонерів, ветеранів і інвалідів, комуніст Петро Цибенко.

Законопроект визначає "правові й організаційні основи державної політики стосовно громадян України, що стали жертвами терористичних дій ОУН-УПА в період Другої світової і післявоєнний період (1941–1956 роки)", встановлює статус "жертв терористичних дій ОУН і УПА і гарантії їхнього соціального захисту"...

Отже, ми будемо сплачувати "пільги та компенсації" колишнім працівникам НКВС, КПСС у Західній Україні, а також їхнім дітям, онукам, правнукам, що нині за малими винятками і складають електорат тієї самої "п'ятої колонії".

Прокоментувати вищезгаданий законопроект ми попросили відомого вченого, доктора історичних наук, професора Київського національного університету імені Тараса Шевченка Володимира СЕРПІЧУКА:

– Тавруючи на всі лади ОУН-УПА, комуністична пропаганда жодним словом не проходила про ті злочини проти українського народу, що творилися тоталітарним режимом у період національ-

но-визвольних змагань. Свідчення ці ховалися до найпотемніших архівів. І, відкриті сьогодні для дослідників, вони кричать жахами злочинів проти мирного населення. Зішлюся лише на деякі з них.

Закінчення на 5-й стор.

СУСПІЛЬСТВО

МОСКОВСЬКИЙ ПРОЕКТ

Чим морська свинка відрізняється від пацюка? Просто в неї хороший піар. (З газет)

В міру наближення парламентських виборів стає все більш зрозуміло, що помаранчевого горщика уже не склеїти; навіть найбільш наївні наші громадяни з тих, хто досі сподівався на диво, – як баба Параска, приміром, – уже, схоже, змирилися з думкою про те, що перша і друга особи Майдану не об'єднаються в єдину команду.

ШЛЕЙФ З ЧАСІВ ЄСУ

Власне, зараз, на відстані часу, можна добряче сумніватися у широті первісних намірів "леді Ю" сприяти Вікторіві Ющенку у його протистоянні з охлократичним режимом Кучми, керуючись при цьому виключно інтересами Української держави. Якщо пригадати шлях сходження Юлії Володимирівни до політичних вершин, то, мабуть, не варто забувати про те, що її реноме було дуже й дуже підмочене ще з часів ЄСУ та періоду її тісної співпраці з пріснопам'ятним Лазаренком. На тому ранньому відтинку своєї кар'єри наша героїня ще не була теперішньою харизматичною лідеркою; вона перебувала скоріше в тіні свого впливового шефа, і навряд чи сподівалася на таке карколомне сходження на політич-

ний олімп, переймаючись насамперед зароблянням доволі пристойних грошей. Однак на якомусь етапі, – якщо трохи напружити пам'ять, то можна й пригадати, – це було в момент розгортання акції "Україна без Кучми", – Тимошенко, разом з лідером соціалістів Олександром Морозом, фактично очолила протестний рух проти тодішнього президента. Як тепер стало зрозуміло багатьом, масові акції, приводом до яких стала "справа Гонгадзе", справді мали на меті усунення Кучми від влади. Разом з тим, існують різні припущення щодо того, хто насправді стояв за усім цим, і кому на той час було вигідно позбавити Леоніда Даниловича найвищої влади.

Закінчення на 3-й стор.

ЄВГЕН ГІРНИК: БЕЗ НАЦІОНАЛІЗМУ ДЕРЖАВА НЕ МАЄ МАЙБУТНЬОГО

За Україну боролися наші прадіди – січові стрільці. За неї вмирили наші діди в лавах УПА. За неї йшли в табори й на самогублення учасники руху опору 1960-1980-х. Сьогодні ми не маємо права зрадити їхню справу. "Національному вибору" – Так!

Відбулася Івано-Франківська обласна міжпартійна конференція Конгресу Українських Націоналістів і Української республіканської партії "Собор" (понад 600 делегатів і запрошених), на якій обговорено питання участі у виборах 26 березня 2006 року. Голова ІФОО КУН Євген Гірик і голова ІФОО УРП "Собор" Олександра Мечева на підставі рішення конференції уклали угоду про створення в Івано-Франківській області виборчого блоку "Національний вибір". Про його завдання і цілі довідався наш кореспондент у розмові з народним депутатом, заступником Голови Конгресу Українських Націоналістів України Євгеном Гіриком.

– Пане Євгене, чим зумовлене створення виборчого блоку "Національний вибір" в Івано-Франківській області?

– Головне, що нас єднає – ідеологічна основа. Мешканці Івано-Франківщини, як і всієї Галичини, національно, навіть націоналістично налаштовані, що вони неодноразово підтверджували. 1998 року за Національний фронт, продовженням якого, до речі, цілком справедливо можна назвати "Національний вибір", проголосувало 24 відсотки виборців Івано-Франківської області. У Галичині існує демократична влада, щоправда, з невеликими перервами, уже з 90-го року, партії національного спрямування є розбудованими. Ми розуміємо, що наше об'єднання з ними та НСНУ могло дати більший ефект, проте воно мало проходити на паритетних умовах. Але, на жаль, простежується тенденція відсторонення Народним Союзом "Наша Україна" партій націоналістичного спрямування, для яких найвищою цінністю є ідея нації, її інтерес. Чому? Можливо, й з метою їхнього витіснення. Ми вважаємо, що без національної ідеї, без націоналізму Українська держава не відбудеться. Тому Галичина має залишитися націоналістичним фундаментом для нашої країни. Партії, близькі ідеологічно КУН і УРП "Собор", об'єдналися на час виборів в Івано-Франківській області з тим, щоб привести в органи місцевої влади національно свідомих, патріотично налаштованих людей. "Національний вибір" – блок політичних партій, який підтверджує, що процес об'єднання націоналістів є природним й обґрунтованим, тому що і КУН, і УРП "Собор" відстоюють національну ідею та запобігають її асиміляції у штучно створеному політичному проекті під назвою

"Народний Союз "Наша Україна", котрий прагне мати так званий "контрольний пакет" у нашій області, ігноруючи авторитет і впливовість партій, котрі впродовж багатьох років виборювали українську Україну.

На жаль, на Івано-Франківщині ще існують пережитки кучмізму. Яскравим прикладом цього є роздавання наших найцінніших карпатських земель, що передаються у довгостроковому оренду на абсолютно невідповідних для області умовах одному монополісту – фірмі "Скорзонера" (належить відомій фінансовій групі "Приват", котрою керує Ігор Коломойський). Якщо ще донедавна більшість депутатів обласної ради, у тому числі й представники Руху, НСНУ виступали проти цього, то на останній сесії вони "протягли" рішення про, образно кажучи, роздаровування наших земель. Фракції КУН і УРП "Собор" виступили проти такої ганебної позиції. А це свідчить про те, що націоналістичні сили не допустять розбазарювання наших земель і майна різним скорзонерам і лужкоїлам. Ми не повинні віддавати карпатські цінності космополітам. А без присутності в обласній раді національно свідомих депутатів це може відбутися.

Блок "Національний вибір" буде дуже корисним для нашої області і з урахуванням того, що голова Конгресу Українських Націоналістів Олексій Івченко, обіймаючи посаду голови НАК "Нафтогаз України", підписав з Івано-Франківщиною угоду.

Закінчення на 5-й стор.

Дорогі читачі! Передплата на газету "Нація і держава" приймається всіма поштовими відділеннями України. Інформація про газету міститься в додатку до Каталога видань України на 2006 рік – інформаційному листі №2. Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: 1 місяць – 1,39 грн. 3 місяці – 4,17 грн. 6 місяців – 8,34 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

Кун у дії

ТУРНИР ПАМ'ЯТІ СЛАВИ СТЕЦЬКО

Обласний рейтинговий турнір з настільного тенісу, присвячений пам'яті Голови Конгресу Українських Націоналістів Слави Стецько серед юнаків та дівчат 1988-1997 років народження, відбувся минулих вихідних у Вишгороді.

Понад 150 юних спортсменів із 11 районів Київщини прибули у древнє місто, щоб виявити найсильнішу команду області з цього виду спорту. Початку змагань

передувало урочисте відкриття, на яке прибули заступник голови Київської ОО КУН Олександр Сахацький і голова секретаріату обласної організації Ігор Токар.

Після цього юні майстри малої ракетки включилися у вперту і безкомпромісну боротьбу за перемогу. Зрештою, у ході матчів, що проходили за коловою системою у двох групах, до фінішу дійшли команди господарів і міста Броварів. У вирі-

шальному поєдинку вони й розіграли звання чемпіона області. І знову гра тримала в напрузі глядачів до останньої подачі. Міцнішими нерви і сила волі виявилися у вишгородців, які здолали опір непоступливих суперників з рахунком 7:6. Склад команди переможниці – Ігор Грищенко, Ігор Ярмоленко, Андрій Яшин, Валерії Олейников, Павло Павлюков, Сергій Грабчак, Олег Анціау-рі, Віталій Савицький, Владислав Курченко, Марина Десятникова, Дарина Проценко, Ольга Курченко, Андрій Белкін, Артем Горобей. Готували команду до змагань Володимир Сидорчук, Дмитро Шульга і Василь Кондратенко. Третьюю фінішувала команда Переяслав-Хмельницького.

У урочистій обстановці переможцям і призерам було вручено медалі, дипломи відповідних ступенів, грамоти, пам'ятні призи, а також літературу.

Директор Вишгородської міської тенісної школи, член КУН Валерій Сидорчук залишився задоволеним як рівнем підготовки юних тенісистів, так і ходом змагань, висловивши упевненість у тому, що подібні турніри віднині стануть традиційними.

Микола СЕРГІЙЧУК

На світлині: команда-переможниця з м. Вишгорода.

Київська обласна філія Спеціалізованого Державного підприємства "Укрспец'юст" Міністерства юстиції України (юридична адреса: м. Київ, вул. Ливарська, 1, ЄДРПОУ 33155839) проводить прилюдні торги з реалізації майна:

ЛОТ № 1. однокімнатна квартира, розташована за адресою: Київська обл., м.Миронівка, вул.Леніна 113, кв.64. Квартира загальною площею 37,1 кв.м; житлова – 20,1 кв.м, висота – 2,65 м; стіни – цегляні; фундамент – з/бетон; перекриття – з/бетонні плити; підлоги – лінолеум, плитка; кухня – 7,8 кв.м; санвузол – 3,6 кв.м; вбудована шафа – 0,7 кв.м; балкон – 1,0 кв.м. Інші дані невідомі. Боржник: Горovenko Т.В. (м.Миронівка, вул.Леніна, 113, кв. 64). Стягувач: фізичні особи. Стартова ціна – 27987,00 грн. без ПДВ. Гарантійний внесок – 1399,35 грн. Торги призначені на 23 лютого 2006 р. об 11-00 год. за адресою: м.Миронівка, вул.Леніна, 76. Остаточний термін подачі заяв 17 лютого 2006 р. до 13-00. ЛОТ № 2. земельна ділянка площею 0,1120 га розташована за адресою: Києво-Святошинський р-н, с.Тарасівка, вул.Юрівська. Рішенням Тарасівської сільської Ради народних депутатів №153 від 28.12.1999 року Третяку В.Б. передано у приватну власність земельна ділянка для будівництва та обслуговування житлового будинку і господарських будівель. Інші дані невідомі. Боржник: Третяк Володимир Борисович (Києво-Святошинський р-н, с.Тарасівка, вул.Щорса, 21). Стягувач: Третяк Тамара Олексіївна (м.Боярка, вул.Седова, 9, кв.68). Стартова ціна – 43551,20 грн. без ПДВ. Гарантійний внесок – 2177,56 грн. Торги призначені на 23 лютого 2006 р. о 10-00 за адресою: м.Вишневе, вул.Л.Українки, 86. Остаточний термін подачі заяв 17 лютого 2006 р. до 13.00.

Ознайомитися з майном можна щодня за його місцезнаходженням, звернувшись до організатора прилюдних торгів. Бажаючим взяти участь у прилюдних торгах необхідно звернутися до організатора прилюдних торгів для подачі заяв за адресою: м.Київ, вул.Боженка, 15, офіс 511. Реєстраційний внесок у розмірі 17 грн. (у т.ч. ПДВ) вноситься на поточний рахунок №2600750030 в АППБ "Аваль" м.Києва, МФО 300335, ЄДРПОУ 33155839, одержувач КОФ СДП "Укрспец'юст". Гарантійний внесок (5% від стартової ціни, без ПДВ) вноситься на поточний рахунок №26007101051197 в Київській регіональній Дирекції (Ф) АППБ "Аваль" в м.Києві, МФО 322904, ЄДРПОУ 30551713, одержувач СДП "Укрспец'юст". Остаточна оплата за прид-

баний об'єкт здійснюється впродовж десяти робочих днів від дня затвердження протоколу про проведення прилюдних торгів. Довідки за телефонами: 200-87-09, 200-87-17, 200-88-18.

З реалізації арештованого нерухомого майна, належного боржнику ТОВ "Добробут", Київська обл., Ірпінський р-н, смт Ворзель, вул.Леніна, 13.

ЛОТ № 1. Майновий комплекс, який складається з будівель: ресторан двоповерховий цегляний (літ.А), з котельнею (літ.а), кафе (літ.А1), кафе (літ.А2), кафе (літ.А3), кафе (літ.А4), фундамент-залізобетонні блоки; стіни-цегляні, перегородки-цегляні; перекриття – залізобетонні панелі, підлоги-дерев'яні, бетонні, керамічна плитка, лінолеум; покрівля-металева, коеф.фіз.зносу 0,46, заг.пл. всього ресторану-1589,60 кв.м; склад двоповерховий (літ.В), фундамент-залізобетонні блоки, стіни-цегляні, перегородки-цегляні, перекриття – залізобетонні панелі, підлога-бетонна, покрівля-рулонна, коеф.зносу-0,02, площею 862,20 кв.м; гараж одноповерховий цегляний (літ.Г), зі складом (літ.Г1), фундамент-цегляний, стіни-цегляні, перегородки-цегляні, перекриття-залізобетонні панелі, підлога-бетонна, покрівля-рулонна, коеф.зносу-0,52, загальна площа – 367,30 кв.м; готель чотирьохповерховий з підвальним приміщенням (літ.Д), фундамент-залізобетонні блоки, стіни-цегляні, перегородки-цегляні, перекриття-залізобетонні панелі, підлога-бетонна, коеф.фіз.зносу-0,1, заг.пл. -1967,00 кв.м; пральня (літ.Е), фундамент-залізобетонні блоки, стіни-цегляні, перегородки-цегляні, перекриття-залізобетонні панелі, підлога-бетонна, покрівля-рулонна, коеф.фіз.зносу-0,4, площею 83,40 кв.м; накриття (літ.З), фундамент - металевий, стіни - металеві, покрівля - металева, коеф.фіз.зносу-0,4, площею 64,40 кв.м; коптильня (літ.І), фундамент-залізобетонні блоки, стіни-цегляні, перегородки - цегляні, перекриття - металеві, покрівля - шифер, не придатна до експлуатації; контора одноповерхова (літ.К,К1,К2, К3) з мансардою (літ.К,К2), фундамент-залізобетонні бло-

ки, стіни - цегляні, перегородки - цегляні, перекриття - дерев'яні, підлога - дерев'яна, покрівля - шифер, коеф.фіз.зносу - 0,52, загальна площа 276,00 кв.м; кіоск (літ.Н), фундамент-залізобетонні блоки, стіни-металеві, перегородки- металеві, перекриття-дерев'яні, підлога- керамічна плитка, коеф.фіз.зносу-0,22, площа 34,60 кв.м; трансформаторна підстанція (літ.М), фундамент-цегляний, стіни-цегляні, покрівля-шифер, коеф.фіз.зносу-0,35кв.м; огорожа-бетонні панелі, коеф.фіз.зносу 0,2 (№1-2); свердловина-металеві труби, коеф.фіз.зносу 0,3 (№4); зливна яма – цегляна, не придатна до експлуатації (№5); замощення асфальтобетонне, коеф.фіз.зносу 0,4, площею 1034,4 кв.м. (ІІІ); басейни залізобетонні, не придатні до експлуатації (ІІІ, ІV). Майновий комплекс розташований за адресою: смт.Ворзель, вул.В.Жовтня, 60. ТОВ "Добробут" на праві користування належить земельна ділянка площею 0,6388 га. Інші дані не відомі. Стартова ціна - 2 047 610,83 грн. без ПДВ.

Ознайомитися з майном можна щодня за його місцезнаходженням, звернувшись до організатора прилюдних торгів. Бажаючим взяти участь у прилюдних торгах необхідно звернутися до організатора прилюдних торгів для подачі заяв за адресою: м.Київ, вул.Боженка, 15, офіс 511.Реєстраційний внесок у розмірі 17 грн. (у т.ч. ПДВ) вноситься на поточний рахунок №2600750030 в АППБ "Аваль" м.Києва, МФО 300335, ЄДРПОУ 33155839, одержувач КОФ СДП "Укрспец'юст". Гарантійний внесок (5% від стартової ціни) у розмірі 102380,54 грн. вноситься на поточний рахунок № 260071010 51197 в Київській регіональній Дирекції (Ф) АППБ "Аваль" в м.Києві, МФО 322904, ЄДРПОУ 30551713, одержувач СДП "Укрспец'юст". Торги призначені на 23 лютого 2006 р. о 10.00 год. за адресою: м.Ірпінь, вул. Жовтнева, 34. Остаточний термін подачі заяв 23 лютого 2006 р. до 9.00 год. Остаточна оплата за придбаний об'єкт здійснюється протягом десяти днів (не враховуючи вихідних та святкових днів) з дня затвердження протоколу про проведення прилюдних торгів. Майно реалізується за кошти в рахунок погашення заборгованості перед юридичними особами. Довідки за телефонами: 200-87-09, 200-87-17, 200-88-18.

ВІСТІ З РЕГІОНІВ

✓ 29 січня в Чернівцях відбувся мітинг і панахида за загиблими патріотами в бою під Крутами. Пам'ять молодих героїв вшанували голова Чернівецької обласної ради Олександр Грушко, голова Чернівецької обласної державної адміністрації Микола Ткач, мер м. Чернівців Микола Федорук, Митрополит Чернівецький і Буковинський УПЦ КП Данило.

Участь у заході взяла обласна організація Конгресу Українських Націоналістів, а також активісти НРУ, НСНУ, ПРП, УРП, "Батьківщини" та "Пори".

Після закінчення мітингу традиційно було запалено "лампадки", викладені на чорній стрічці.

✓ Нещодавно читачі Дніпропетровська мали змогу ознайомитися із новим виданням книги Сергія Плачинди "Лебедя (Як і коли виникла Україна)". Презентацію книги та зустрічі автора – відомого письменника та публіциста – з громадськістю організувала обласна організація Конгресу Українських Націоналістів.

Книгу, яку в 2005 році перевидала Українська видавнича спілка, дніпропетровцям, крім автора, презентували голова Секретаріату КУН Степан Брацюнь, заступник голови КУН Володимир Борейчук та голова молодіжної референтури КУН Василь Попович.

У Дніпропетровську також відбулася зустріч із представниками обласної організації Національної Спілки письменників України, які привітали автора з виходом у світ "Лебеді" та побажали йому творчої наснаги.

Прес-служба КУН

✓ Івано-Франківський міськвиконком ухвалив рішення вшанувати пам'ять члена культурно-наукового товариства "Рух" Романа Левицького та, враховуючи клопотання обласного культурно-наукового товариства "Рух", встановити в місті на розі вулиць Ленківського та Левицького пам'ятник Романові Левицькому – одному з борців за незалежність у прикарпатському місті. Управління архітектури й містобудування стане замовником на проектування пам'ятника.

І. ЯБЛОНСЬКИЙ, м. Івано-Франківськ

ВІДБУЛАСЯ ПРЕЗЕНТАЦІЯ УКРАЇНОЗНАВЧОГО ПОСІБНИКА

25 січня у Будинку письменників Національної Спілки письменників України відбулася презентація книги за редакцією визначного науковця, директора Науково-дослідного інституту українознавства МОН України, доктора філологічних наук Петра Кононенка "Українська література в системі українознавства".

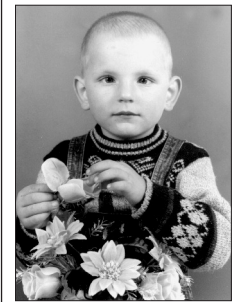
Посібник складається з двох розділів: "Традиції українознавчого осмислення літератури" та "Українознавство на сучасному етапі", котрі містять літературознавчі праці видатних істориків літератури та сучасних науковців. З новою книгою директора інституту привітали голова Київської організації Національної Спілки письменників України, професор Анатолій Погрібний, письменник Сергій Плачинда, а також інші українські письменники, політики, громадські діячі.

"Кожна нова книга Петра Кононенка – це ядра боеголовка про-

ти українофобів," – зазначив у своєму виступі заступник голови Конгресу Українських Націоналістів Володимир Борейчук. Також він наголосив, що "сьогодні йде неоголошена війна проти України, мета якої – нищення мови та культури нашого народу. Наразі ми можемо спостерігати сумні наслідки: постійне скорочення населення України, матеріальне та духовне обкрадання нації, гноблення українців у власній державі". Однак В. Борейчук переконаний, що завдяки таким патріотам України, як П. Кононенко, наша нація має надію на швидке наведення ладу в своїй домівці.

Учасникам презентації Володимир Борейчук та голова референтури з питань українознавства КУН, член НСПУ Анна Багряна подарували книги С. Плачинди "Лебедя" та А. Погрібного "Про національні пріоритети і стратегію націєвбивства", видані за сприяння Конгресу Українських Націоналістів.

МИЛОСЕРДЯ

Шановні читачі!

У цього хлопчика, який проживає в селі Старий Солотвин Бердичівського району на Житомирщині, лікарі виявили вроджену хворобу – враження центральної нервової системи вірусом герпесу "епілепсія". Допоможіть врятувати дитину, в кого є така можливість!

Рахунок №2620752507 МФО 311528 ЖОД АППБ "Аваль", код 2722220347, Лінійчук Наталя (мати).

Наші корпункти

Вінниця
Дніпропетровськ
Донецьк
Житомир
Запоріжжя
Івано-Франківськ
Кіровоград
Київська обл.

Гусар Віталій
Хоменко Микола
Олійник Марія
Крук Микола
Тимчина Василь
Салига Роман
Трищенко Віктор
Сахацький Олександр

(0432) 32-05-03
(056) 748-17-92
(062) 337-23-48
(0412) 44-52-32
(0612) 67-31-82
(0342) 3-11-35
(0522) 32-23-48
(044) (297)27-5-70

Київ

Луганськ
Луцьк
Львів
Миколаїв
Мукачеве
Одеса
Полтава
Рівне

Мохналь Михайло

Костянтин Філімоненко
Максимович Олег
Вовк Михайло
Яценю Софія
Ференц Петро
Парфенюк Василь
Квачова Олеся
Кривко Ігор

(044) 278-63-89,
279-68-34

(0642) 53-96-85
723935, 722142
(0322) 38-67-63
(0512) 29-07-90
(03131) 2-25-45
(048) 75-83-113
(0532) 28-053
(0362) 22-20-26

Севастополь
Сімферополь
Суми
Тернопіль
Харків
Херсон
Хмельницький
Черкаси
Чернівці
Чернівці

Проценко Володимир
Овчарук Василь
Перетятко Олексій
Чибрас Володимир
Дяків Богдан
Петренко Володимир
Вітряний Олександр
Гафінова Любов
Лютик Віктор
Рябенко Валерій

(0692) 48-79-46
(0652) 29-77-43
(0542) 25-88-98
(0352) 52-56-91
(0572) 16-02-18
(0552) 26-50-56
(0382) 65-32-01
(0472) 45-12-05
(0372) 51-02-72
(04622) 4-38-81

ЦНОТЛИВА ВЛАДА

Прогнози, рейтинги, реклама, солодкі обіцянки, наклепи і брехня стали нормою виборчих баталій. На вітер викидаються мільярди коштів, вкрадених у народ.

Залучаються іноземні політехнологи, мета яких ввести в обанув довірливих виборців і заробити кругленьку суму, а замовникам забезпечити мандати депутатів і недоторканність. Обрані з використанням адмінресурсу за часів кучмівського режиму як Верховна Рада, так і місцеві ради, не підзвітні народу, ведуть проти нього неоголошену війну. Виступають проти рідної мови, української церкви, культури, книговидавання, українських шкіл, знищують села.

Нищівних ударів по українцях завдали два экс-президенти Леоніди. Вони умудрилися позбавити нас національності, вилучивши із паспорта графу "національність", зробили його двомовним, скоротили населення України із 52 до 47 млн.

Заводи та фабрики віддали олігархам і Москві, а нам видали папірці, які називаються майновими сертифікатами. Тим часом Леонід II тихенько сидить в Конча-Заспі, вирощує овочі і співає під гітару.

Леонід I хоче реваншу, бо не встиг реалізувати свої 5Д і кричить НЕ ТАК! Не так, Леоніде Макарови-

чу. Не так, а за гроші, чи не так? Про це знають всі, і не лише в Україні, а й за її межами. І за все рано чи пізно прийдеться відповідати. Відчуваюся від івано-франківського яйця ще один кандидат, тому що в його команді багато політиків-олігархів, які люблять гроші, недоторканність, роблять спроби поділити Україну на автономні республіки, мають пристойний інтелект, бо говорять переважно іноземною мовою. Вони є дуже віруючі, бо ж за них моляться батюшки в російських церквах.

Про Петра Симоненка люди говорять мало, бо не хочуть комунізму. Ми вже мали президентів Леонідів, які були членами ЦК КПУ, і бачимо, до чого вони довели Україну.

Недоторканні депутати подбали про заборону смертної кари, мотивуючи це високим рівнем цивілізованості, гуманності і демократії в нашій державі. Подбали і про своїх колег-депутатів місцевих рівнів рад, надавши їм недоторканність.

Оце демократія, роби безкарно, що хочеш і як хочеш! Чому б не надати недоторканність футболістам збірної України, тоді вони гарантовано стануть чемпіонами світу, бо зможуть грати руками, бити по ногах, забивати голи з положення поза грою, а суддя не матиме права свистіти, бо вони недоторканні.

Не в рівних умовах проходить виборча боротьба. Дуже багато недоторканих, а як їх побороти не доторкаючись до них?

У цій виборчій колотнечі важко не помітити представниць прекрасної статі – прогресивну Наталю і Юлю з "Батьківщини". Досвідчені в політиці, наші леді також хочуть недоторканності. Шляхи до недоторканності у них різні, але обоє люблять Путіна, який розпочав газову війну з помаранчевою владою і робить усе, щоб гроші, які Україна отримала від приватизації "Криворіжсталі", вилетіли в трубу. Дає притулок для наших "політичних" біженців: Бакая, Боделана, Білокона, Засухи, Сацюка...

Прогресивна Наталя дуже хоче єдинства Росії і України. Є великим знавцем релігії, знає, що таке канонічність, яке зло несе греко-католицька церква, дуже боїться ветеранів ОУН-УПА і червоно-чорного прапора.

Юля діє крутіше – її мета стати канцлером, по-нашому – прем'єром. Бо Президент уже є, а прем'єром може бути лише вона. Налагодила гарні стосунки з Путіним, який дозволив їй їздити до Москви і пообіцяв не арештовувати. Довгий час тісно співпрацювала з Лазаренком і добре розуміється на газових справах. Знає, як газ пахне, і знає, що його не видно, тому кількість визначити важко, бо він невидимий і може тікати через щілини з труби. Набутий досвід роботи в компанії ЄЕСУ

дозволяє Юлі успішно проводити виборну кампанію. Вона любить гарно одягатися, щоденно міняє спіднички і носить косичку, яка підкреслює її любов до України. Юля вже була прем'єром, але їй забракло повноважень для збільшення ВВП, щоб втримати ціни на сало, цукор, пальне... Вдалося лише штучно знизити вартість долара, завезти багато чужого цукру і дешево, по 250 грн. за тунну, закупити в селян зерно замість обіцяних не менше 600 грн. Це привело до нерентабельності зернових, тому селяни майже не сіяли озимину. Але мудра Юля щось придумала, скаже, що не засіяна озимина вимерзла чи спилена якась інше стихійне лихо. Селяни їй повірять, бо вони її люблять, вона гарна і йде до них з серцем.

Політична ситуація в Україні складна. Чи вдасться Литвину зв'язати мотузком помаранчеву і біло-голубу команди – покаже час. Мотузок у нього товстий, може, з цього щось і вийде, якщо взяти до уваги те, що сили у Литвина побиляло із введенням конституційної реформи. Кажуть, що ми вже живемо при владі рад, як колись при владі совєтов. Тоді совєти нікого не слухалися, хіба що Політбюро ЦК КПУ.

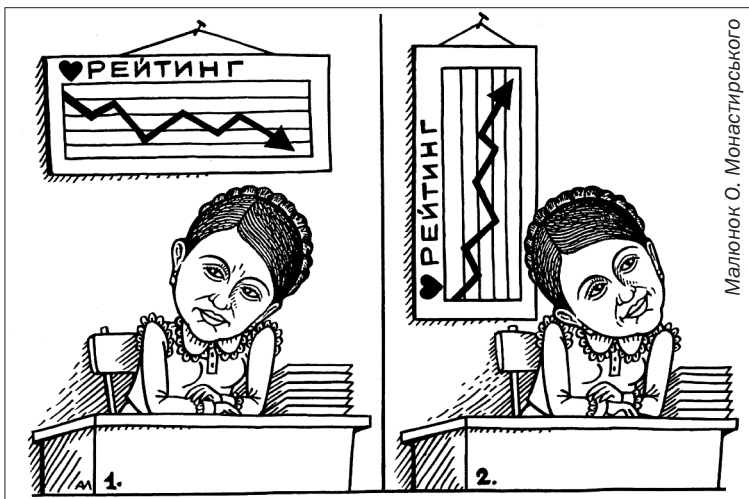
Чим ближче до виборів, тим більше гармидеру. Аж страшно включати телевизор, бо як наслухаєшся, то заснути не можна. Різні думки лізуть у голову. Чому Литвин

з депутатами бояться обирати Конституційний Суд? Може, суд має право забрати в депутатів машини чи заборонити їм по декілька разів лізти в парламент? А добре було б так зробити, як в армії. Один раз відслужив – і все. Адже депутати також служать народowi. Вони хочуть добра людям, приймають для нас закони. Роблять спроби забрати повноваження в Президента, за якого ми місяцями мерзли на майданах. Називають це конституційною реформою. А що ж це таке – та реформа? Де про неї можна довідатися? Адже з нами роками ніхто не проводив політінформацій, як це було за комуністів. Голова Верховної Ради радє, що сесія прийняла багато законів. А що нам від того? Чи життя поліпшилося? Навпаки. Чим більше законів, тим більша ймовірність їх порушити. Закони ж приймаються для нас, а не для депутатів, бо депутати недоторканні.

Мій сусід дуже мудрий. Він пропонує обрати зразу дві Верховні Ради. Одну на перших чотирьох роках, а другу – на наступні, щоб заощадити кошти на виборах. Або хай працюють обидві, але всім рокам. Приймуть більше законів, буде конкуренція, а це відповідає ринку. Чоловік має рацію, бо від наших законодавців можна очікувати "розумних" рішень через чергові прийняття конституційних реформ.

Андрій ВИБОРЕЦЬ,
м. Джанкой

МОСКОВСЬКИЙ ПРОЕКТ

Малюнок О. Монастирського

Початок на 1-й стор.

Як ви пригадуєте, після свого повторного, у 1999 році, обрання на пост глави держави, Кучма оголосив, що він нібито прагне стати "новим президентом" і хоче позбутися принизливої залежності від доморощених олігархів і від зовнішнього (читайте – російського) впливу. Зокрема, на користь подібного підходу свідчить і призначення прем'єр-міністра Віктора Ющенка.

"УДАР ПАРАЛІЧЕМ" – ПО КУЧМІ ЧИ ПО УКРАЇНІ?

Чи справді Леонід Данилович у 1999 році мав намір стати українським (у повному розумінні цього слова) президентом, позбувшись невдячного клейма "малоросійський васал Москви" – про це наразі важко сказати. Хоча, якщо судити за його ментальністю, то в ймовірність реалізації подібного сценарію повірити дуже важко – навіть якщо якийсь правдивий український ген у спантеличеній го-

лові Кучми і збунтував проти принизливого дотеперішнього становища свого господаря. Крім того, надто багато "гачків" наковтався тодішній гарант, і одного бажання позбутися всього цього було вочевидь мало.

Проте саме в момент, нехай і поки що декларативного, повороту української зовнішньої політики в бік Європи по Кучмі було здійснено прицільний і потужний удар, пов'язаний з касетним скандалом ("удар паралічем", як тоді образно, по-народному висловився тодішній генпрокурор Потебенко).

Те, що Леонід Данилович його витримав, хоча ситуація була дуже непевною, робить йому честь.

Однак тут доречно поставити кілька далеко не риторичних запитань. Перше: яку ціну довелося заплатити Кучмі за збереження президентського поста? Тобто, платив не він, а розпалювалася Українська держава – своїм майном, доступ до якого отримав російський капітал, своєю незалежністю, на яку все нахабніше роззявляла рота безцеремонна і

загребуща сусідка. У скільки мільярдів обійшлося Україні те, що Кучма втримався при владі після фронтальної атаки на нього? Друге запитання: хто ж насправді був ініціатором касетного скандалу, а відтак – і безпосередньо пов'язаної з ним акції "Україна без Кучми"? І якщо метою цієї акції була справді Україна "без Кучми", то кого тоді готували її ініціатори на його місце?.. Звичайно, вже давно ніхто не вірить у героїзм і патріотизм кадрового працівника спецслужб Мельниченка, який нібито з-під дивана записував балачки Президента. Зрозуміло, що це була багатопланова і багатоходова операція із залученням потужних ресурсів, мета якої, якщо подивитися на все з висоти сьогодення, – державний переворот в Україні і прихід до влади відверто проросійських політичних сил.

СОЛІСТИ І СТАТИСТИ НЕВДАЛОГО ПЕРЕВОРОТУ

А тепер повернімося до питання про те, хто ж був головним локомотивом, чи, як тепер кажуть, промотором цього перевороту?

Звичайно ж, Олександр Мороз і Юлія Тимошенко. Вони очолювали акцію "Україна без Кучми", кульмінацією якої стало бойовище на розі Лютеранської та Банкової в Києві 9 березня 2001 року, коли сотні молодиків, а з-поміж них – чимало активістів УНА-УНСО, вихованих Корчинським і його послідовниками на кітгалт Шкіля чи Коваленка – штурмували підходи до Адміністрації Президента, провокуючи серйозні зіткнення з правоохоронцями.

Якщо хтось думає, що Кремль, керований Путіним, спокійно спостерігав за тодішніми українськими подіями, той глибоко

помиляється. Москва ніколи не припиняла уважного, ревнивого стеження за усім, що у нас діється. Особливо прискіпливою стала її опіка після приходу до влади в Росії амбітного Путіна, який, набравши собі в команду опричників з числа "православних чекістів", почав відверто експлуатувати ідею Російської імперії, роздмухуючи шовіністичні настрої в цій країні, а також намагаючись повернути контроль над уламками колишнього СРСР, що стали незалежними державами.

Як ми пам'ятаємо, влада в Росії змінилася в ніч на 1 січня 2000 року, коли Їльцин добровільно залишив свій пост на користь Путіна. Україна тоді поступово дрейфувала у бік Європи, а авторитетний в народі прем'єр-міністр Віктор Ющенко невдовзі почав набирати ваги як державний лідер, стаючи безперечним перспективним лідером майбутніх президентських перегонів.

...ЩО Й ТРЕБА БУЛО ДОВЕСТИ

Касетний скандал в Україні виник восени того ж таки року. Його фактичний результат – згнєблений Кучма з паралізованою волею, змушений на колінах шукати прихистку у Кремлі. Крім того, очевидним було істотне посилення впливу в державі Віктора Медведчука, який тоді посів пост голови Адміністрації Президента, і чудово знаходив спільну мову з московськими покровителями. Цей сирій кардинал поступово підминав під себе усі (майже всі) державні інституції, розставляючи вірних собі людей на всі гілки і щаблі влади в країні. Також від касетного скандалу безперечно виграли лідер соціалістів Мороз і Юлія Тимошенко. Цих політиків відповідними ЗМІ було представлено народу як його захисниками і великими демократами у боротьбі з ненависним режимом Кучми.

Але у головному виграші від усього цього була, безперечно, Москва, яка відтепер могла керувати українським президен-

том і, відповідно, українською владою, як своєю маріонеткою.

Оскільки в українській політиці практично не було випадковостей, то тепер мусимо читачеві надати право, домисливши, самому відповісти на далеко не риторичне запитання: хто ж насправді стояв за касетним скандалом, одним із найактивніших учасників якого була саме "помаранчева героїня"?

ДОВГОГРАЮЧИЙ МОСКОВСЬКИЙ ПРОЕКТ?

Виходячи з цього, варто повернутися до висловленої на початку статті думки про щирість намірів Тимошенко під час протистояння з владою на Майдані. Так, вона справді, подібно до часів проведення акції "Україна без Кучми", докладала зусиль до усунення Кучми, однак з якою метою це робилося? Чи й справді вона переймалася інтересами того народу, країнці представники якого, відчувши себе гордою і великою нацією, вийшли на майдани і вулиці України?..

Дуже й дуже сумнівно, – навіть якщо не брати до уваги авантюристичний стиль її керування урядом, коли на країну одна за одною наповзали кризи, замість вирішення яких ми з телеекранів чули наївну політичну шоу-трікотню. Це можна було б списати на некомпетентність Юлії Володимирівни, однак як тоді пояснити її роль у недавній газовій суперечці з Росією? Як пояснити те, що, на словах декларуючи благородні наміри, насправді вона послідовно і методично завдає дошкульних ударів по Президенту і його команді, діючи в унісон з його відвертими ворогами? Чи випадково кожен цей удар фактично діє на користь Москві, яка, до речі, кілька місяців тому зняла з Тимошенко всі претензії щодо судимостей...

Отже, хто така Тимошенко насправді, і яке відношення вона має до московського проекту поневолення України?..

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ

ОГЛЯД ЛИСТІВ

"БОЖЕ, НАМ ЄДНІСТЬ ПОДАЙ!"

Складна ситуація в Україні викликає тривогу в душах громадян. Віктор Чубатий (м. Кременець Тернопільської області) вважає: "Через рік після помаранчевої революції всі її завдання все ще актуальні. Вибух народної енергії закінчився гаслами, а реальним її втіленням у життя на рівні держави ніхто не переймався".

У листах до редакції люди часто скаржаться на тяжкі умови їхнього існування. І. Шаленик з Мукачєвого пише: "Я, людина з вищою освітою, влаштувався працювати охоронником у відділення "Приватбанку" регіонального управління по Закарпатській області. Щомісяця між мною і керівництвом підписувався договір в одному екземплярі, що суперечить законодавству про працю: за цим договором я і керівництво не вступали в трудові відносини, за мене "Приватбанк" не сплачував ні податку на зарплату, ні страхових внески, тобто опшуквав державу".

Сталось так, що І. Шаленик дістав під час роботи травму і понад три місяці лікувався. Коли бухгалтерія відмовилася нараховувати лікарняні, звернувся за поясненнями до директора Закарпатського регіонального управління "Приватбанку" В. Ковача, але той вигнав робітника. В пошуках справедливості скривджений звертався в міську прокуратуру, міськрайонний суд, але там його не захистили.

Зневажаючи і національні почуття українців. Мешканець м. Миколаєва, ветеран праці, колишній репресований Лев Олещук напередодні нового року хотів переказати гроші до Астрахані, але оператор Інна Григор'єва зажадала, щоб він заповнив бланк російською мовою. Ту ж вимогу поставила старша зміни Світлана Ревен-

ко. Тож і дивується Лев Костянтинів: "Невже потрібна спеціальна постанова Уряду про те, що на українській пошті можна користуватися українською державною мовою?"

Болем пройняті роздуми Василя Ненченка (Запоріжжя) про неподобства, яких так багато у нашому повсякденні: "Бандити гуляють на свободі, злочинці, які підтасовували вибори на користь Януковича, при владі..

А я ж так завзято агітував людей за Віктора Ющенка, коли він ішов у Президенти!"

На думку активного учасника помаранчевої революції Василя Ненченка, серед нинішніх кандидатів у депутати мало таких, за кого можна було б проголосувати.

Конструктивніше сприймає ситуацію голова Новокаховського осередку Всеукраїнського товариства "Просвіта" імені Тараса Шевченка Віра Литвинова (Херсонська область). Від імені членів осередку вона звертається до патріотичних партій із закликом "зробити єдино правильні кроки, спрямовані на об'єднання патріотичних сил, щоб не опинитися на узбіччі політичної діяльності, не втратити можливості впливу на збереження і зміцнення державності України.

Прислухаймося до голосу героїв, які йшли на смерть за її волю, співаючи Гімн "Ще не вмерла України". Прислухаймося до молитви, з якою звертаються до Бога віруючі Української церкви: "В єдності сила народу, Боже, нам єдність подай!"

Цей заклик сьогодні надзвичайно актуальний, бо, користуючись неможливістю швидко втілити в життя ідеали помаранчевої революції, антиукраїнські сили

облудно звинувачують у всіх нинішніх негараздах тільки діючу владу, намагаються набрати якомога більше очок для перемоги на наступних виборах. З цього приводу ділитися своїми думками уже згадуваний Віктор Чубатий з Кременця Тернопільської області: "Більшовизм знову нависає над Україною у вигляді багатоголової гідри (КПУ, СПУ, СДПУ(о), ПСПУ). Колишні комуністи, майстри використання революційної ситуації, пролізли в помаранчевий уряд. Вони роблять усе для того, щоб створити таке становище, коли низи не схочуть жити, а верхи не зможуть правити в даних умовах. Тоді ліві спробують взяти владу в свої руки. Але обіцяного щастя українському народові вони не принесуть. Комуністичний лихач на словах має привабливий вигляд. На практиці все обертається економічною розрухою, репресіями, загибеллю невинних людей".

Такої ж думки Іван Тегза з Ужгорода: "Треба відкривати очі синам і донькам України, яких осліпила, чию національну гордість приспала радянська, а потім її наступниця – кравчківсько-кучмівська ідеологія, яка, на жаль, діє в нашій країні по сьогоднішній день".

До тих, хто паплюжить ідеали великого Майдану, заважає нашому народові навести лад у своєму домі, Іван Тегза звертається з такими поетичними рядками:

*Спішіть покаятися щиро
сто разів,
Аби на небесах почувли вас!*

Справжнім виразником інтересів нашого народу є ідеологія українського націоналізму, одним з великих теоретиків і практиком якого був Степан Бандера. Звертаючись до нього, Ігор Гулеватий (м. Скалат Тернопільської області) висловлює почуття глибокої вдячності і поваги:

*Ти стяг знедоленого роду
Підняв високо до небес,
Гукнув: "За мною, мій народо!" –
І знов Мазепин дух воскрес.*

Василь ЗАЄЦЬ

ЧИТАЦЬКА ПОШТА

І СХІД, І ПІВДЕНЬ – ЦЕ НАША УКРАЇНА

Сталось так, що не всюди в Україні українці усвідомлюють, хто вони, якого роду-племіні. Приміром, Донецщина або Крим, мешканці яких наче не свої у своїй державі. Гадаю, що їх просто треба ознайомити зі славною минувиною нашого народу, щоб вони зрозуміли, наскільки краще бути українцем.

Багато хто з нас бачив патріотичні українські фільми: "Нескорений", "Залізна сотня", "Молитва за гетьмана Мазепу" тощо. А чому б не демонструвати частіше ці стрічки серед донецчан? У шахтарських селах, містечках ще залишилися клуби, будинки культури, кінотеатри, де можна було б показати це справжнє українське кіно. І в людей пожвавішав би інтерес до Західної України, вона стала б для них зрозумілішою.

Варто також більше поширювати на Донеччині, Харківщині, в Криму україномовні книги патріотичного змісту. Це має бути література про діяльність ОУН-УПА, спогади свідків і учасників тих подій, художні твори про історію України тощо. Для місцевих закладів освіти і культури треба передплатити україномовну пресу із Західної та Центральної України, в тутешніх містах потрібно частіше проводити концерти українських рок-гуртів, фольклорні фестивалі.

Зробити Південно-Східну Україну українською – цілком можливо. Це важлива місія КУН, і Конгрес має її виконати.

Ще одна пропозиція для всіх членів КУНу і його прихильників на місцях, які читають тижневик "Нація і Держава": передплатити часопис своїм родичам, знайомим, друзям, сусідам. Переконали, після цього число українських патріотів на Сході і Півдні країни істотно зросте.

Н. СТАШЕНКО,
м. Київ

КАЛЕНДАР УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІСТА

7 лютого 1940 р. – советські каральні органи розпочали депортацію населення західних регіонів України до Сибіру. Вивезено 220 тисяч українців.

9 лютого 1918 р. – підписано Берестейську угоду, за якою Німеччина, Австро-Угорщина, Туреччина і Болгарія визнали Україну Самостійною Державою.

10 лютого 1940 р. – у Кракові створено революційний провід ОУН під керівництвом Степана Бандери.

11 лютого 1989 р. – у Києві відбулася установча конференція Товариства української мови ім. Т. Г. Шевченка.

12 лютого – Святителів Василя Великого, Григорія Богослова, Йоана Золотоустого (Трьох святих).

12 лютого 1945 р. – загинув полковник Дмитро Клячківський – "Клим Савур", командир УПА-"Північ".

13 лютого 1942 р. – розпочалося примусове вивезення українського населення на роботу до Німеччини.

ТОЧКА ЗОРУ

БУДЬТЕ СМІЛИВИМИ, "АФГАНЦІ"!

"Афганці"... Скільки їх у нашій державі, напевно, тепер точно ніхто і не скаже. Тисячі чи десятки тисяч? Скільки повернулося в оцінованих домовинах? Існує офіційна статистика. Тільки, чи можна тим цифрам вірити? У московсько-більшовицької кліки будь-яка інформація була брехливою.

В Україні "афганців" можна поділити на дві категорії: одна – це ті, кого під військовою присягою примусово посилали на криваву бійню, і саме частина з цієї категорії повернулася в оцінованих домовинах на довічну скорботу родичів, друга – це ті, кого "посилали" туди цілком добровільно. То були партійні функціонери та кадебешники, і їхали вони у ранзі "советників". До речі, в такому ранзі там побував і Леонід Кравчук. На відміну від перших, ніхто з тих "советників" у домовині не повернувся.

Останнім часом "афганці", підштовхувані герасимовими і симоненками, активізувалися. Вже й партію свою створили, і пікетування влаштовують перед урядовими установами. Їхні ло-

зунги та вимоги тільки одні: "Дай!"

Не хочу їх образити, але погляньмо, хто винен у їхніх негараздах? Адже образила їх не Україна. Сьогодні все, що можна, їм надається. Звичайно, вони не захищені належно. Але ж у нас мільйони пенсіонерів різних категорій також ще не мають належного соціального захисту. Держава наша поки що неспроможна всіх задовільнити. На пенсіях розкоштують тільки колишні партійно-радянські працівники, кадебешники і функціонери правоохоронних органів. Через Верховну Раду вони себе пенсіями забезпечили. Куди там до їхніх пенсій шахтарям, сталеварам. А про колгоспників і мови немає.

Російська Федерація є правонаступницею колишнього СРСР. Отже, згідно з міжнародними нормами, вона несе відповідальність за все, що чинила "імперія зла". Чому б вам, "афганці", не вимагати від уряду Росії хоч якоїсь компенсації за абсурдну політику свого попередника? Чому б не направити президенту РФ вимоги з цього питання? Чому б не пікетувати резиденцію Черномірдіна?

Світлина Михайла Будилова (Укрінформ)

У поляків, які поневірилися по ГУЛАГах Сибіру з ласки СРСР, і які тепер, у своїй державі створили об'єднання "Сибіряки" ("Sybiracy"), вистачає відваги вимагати і від своєї влади, і від Москви належної компенсації фізичних і моральних втрат. Невже ви, шановні "афганці", втратили відвагу в Афганістані? Правда, Москва вважає, що тільки їй "все повинно", а вона – нікому.

Тому ви, напевно, отримали б негативну відповідь. Та все ж таки, зробити таку заяву було б доцільно.

Російський совєцький класик М. Горький писав: "Русский народ – это народ воров, пьяниц и разбойников". Отож, і моральність його зрозуміла.

Інша справа – німецька нація, яка взяла на себе вину за колишнє своє керівництво і десят-

ками мільярдів доларів сплачує компенсацію потерпілим від нацистського режиму – і євреям, і полякам, і білорусам, і українцям, і прибалтам, і росіянам.

Ще один приклад. Друга світова війна розпочалася у 1939 р. піділом Польщі між Німеччиною та СРСР згідно з угодою Молотова (Сталіна) – Ріббентропа. У польському війську тоді кожний п'ятий вояк був українцем. Вояки-українці разом з поляками два тижні воювали проти нападників. І ось з десятків років тому уряд Польщі звернувся до всіх українців із західних областей України, які у 1939 р. служили у польському війську і ще живі, з проханням подати свої реквізити для нарахування компенсації. Відтоді усі вояки – учасники тих подій щомісячно отримують по 20 доларів.

Так чинять цивілізовані нації та держави.

Вас, шановні "афганці", Україна не забуває і не забуде. Нарівні зі всіма ви будете захищені соціально. Проте в нашій державі до цього часу ігноруються тільки заслуги вояків УПА, які виборювали Українську Самостійну Соборну Державу.

Вам би і за них замовити слово.

Олексій СЛАБЕЦЬКИЙ,
м. Київ

ЄВГЕН ГІРНИК: БЕЗ НАЦІОНАЛІЗМУ ДЕРЖАВА НЕ МАЄ МАЙБУТНЬОГО

Початок на 1-й стор.

Вона передбачає інвестиції у капітальне будівництво та газифікацію області. Передусім – це інвестиції обсягом 12 млн грн. у спорудження двох шкіл і продовження газифікації.

– **Попри те, що називаєте НСНУ штучно створеним політичним проектом, кандидуєте у виборчому списку "Нашої України" до Червоної Рад.** Прокоментуйте.

– Цей проект справді штучний, проте корисний на всеукраїнському рівні. Переконаний, що ситуація із політичними проектами зміниться після виборів, в український політикум прийдуть ідеологічні партії, для яких інтереси нації є пріоритетними. Для того, аби унеможливити розчинення націоналістичної ідеології у різноманітних політичних часових проектах, ми й створили "Національний вибір" в області, проте сподіваємося, що він отримає схвалення і буде втілений згодом в життя на всеукраїнському рівні.

– **Чому укладена угода про створення виборчого блоку "Національний**

вибір" саме між КУН і УРП "Собор", адже і ВО "Свобода", і НРУ, і УНП та інші політичні партії працюють для утвердження національної ідеї?

– Ми проводили переговори майже з усіма партіями націоналістичного або національно-демократичного спрямування, у тому числі й з НРУ, УНП, ВО "Свобода". На жаль, порозумілися тільки з УРП "Собор". В УНП, як виявилось згодом, створили виборчу вертикаль, що унеможливило утворення блоку. Щодо ВО "Свобода", то там склалася якась незрозуміла ситуація. Після виходу з нашого блоку ХДС ми пропонували їхню квоту свободівцям, але, незважаючи на те, що їхня організація малочисельна і неструктурована в області, вони відмовилися від реальних місць в обласній, міських і районних радах. Вважаю, що об'єднання "Національного вибору" з Народним Рухом було б дуже доречним і корисним, ми могли б стати лідерами в області, набравши більшість голосів виборців. Проте керівництво Руху втратило самостійність, вва-

жаючи, що потрібно працювати під брендом "Нашої України" Ющенка. Як на мене, така позиція є хибною, адже ще недавно вони декларували, що "Рух у русі".

– **"Національний вибір" задекларував співпрацю з "Нашою Україною". З урахуванням того, що домовленостей не досягнуто, у чому вона полягає?**

– На всеукраїнському рівні КУН належить до "Нашої України", тому, поза сумнівом, будемо спільно працювати на перемогу наших кандидатів до Верховної Ради. На місцевому рівні плануємо досягти з блоком "Наша Україна" домовленостей про коректні виборчі змагання без чорного піару і взаємних образ.

– **Боротьба за посаду міського голови Івано-Франківська, вочевидь, буде довгою складною. Чия кандидатуру підтримає?**

– Із урахуванням того, що, як відомо, на посаду міського голови не претендують найреальніші кандидати Микола Круць і Зіновій Шкутяк, ситуація стає мало прогнозованою. Маємо побоювання, що до влади може прорватися команда авантюристів, аби займатися дербаном міських земель і майна тощо. Схоже, "Національний вибір" зупиниться на програмі "Чиста політика і чесна влада", запропонованій Олександром Сичем. Чесність, прозорість, порядність і патріотизм у діях та рішеннях запобігатимуть тим негативним явищам, які, на жаль, мали місце за минулого керівни-

цтва. Тому підтримка Олександра Сича як чесної, порядної людини, яка має досвід роботи заступником міського голови, як на мене, є логічною, тим паче він має ідеологічні настанови, твердо стоїть на позиціях українського націоналізму, є заступником голови ОУН(р). Отож, його кандидатура є оптимальною на відповідальну посаду міського голови Івано-Франківська.

– **На скільки електоральних відсотків сподівається "Національний вибір"?**

– Знаємо, що жителі нашої області здебільшого націоналістично налаштовані, немало людей мають у своїх родинх учасників національно-визвольної боротьби. Від 1998 року, коли Національний фронт отримав понад 24 відсотки голосів, минуло небагато часу, націоналісти нікуди з області не виїхали. Зробимо все можливе, аби люди усвідомили, що без націоналізму держава не має майбутнього, тому розраховуємо як мінімум на повторення результату 98-го року, а загалом ставимо завдання здобути третину голосів виборців.

За Україну боролися наші прадіди – січові стрільці. За неї вмирили наші діди в лавах УПА. За неї йшли в табори й на самопалення учасники руху опору 1960-1980-х. Сьогодні ми не маємо права зрадити їхню справу.

"Національному вибору" – Так!

Розмовляла
Оксана ПРОЦЮК

ЧИТАЦЬКА ПОШТА

ПАТРІОТ І ОКУПАНТ – РЕЧІ НЕСУМІСНІ!

Останнім часом досить актуальним стало питання примирення між ветеранами ОУН-УПА і Червоної Армії. Якщо батько пішов чи його забрали до лав Червоної армії, а син або брат – до ОУН-УПА, то вони давно помирилися. У нашому районі місцеві мешканці, які воювали по обидві сторони, ніколи не були і не є ворогами (окрім яструбків і сексотів). Ворожнечу ж створює московська орда "визволителів".

Упродовж усього майже 70-річного періоду більшовицького панування наш народ зазнав особливо великих утисків і принижень, багато патріотів було знищено або вислано на каторгу. Усе українське викликало лють і ненависть у комуністів. Відомо, що 1937 року до Харкова з усієї України чекісти скликали майже триста кобзарів – старих і немічних людей, окремі з яких були незрячі. Таємно і підступно завантажили їх у вагони і відправили до червоної столиці. Десь біля Москви нещасних і беззахисних наших співвітчизників знищили... Як член українського Меморіалу прошу допомоги з боку братів-східняків у пошуках слідів, свідчень і очевидців тієї останньої подорожі цих нескорених патріотів України.

За Сибір, концтабори, тюрми, за десятки мільйонів людей, закатованих, знищених голодом, за геноцид проти українців Московія повинна відповісти перед міжнародним трибуналом.

Гіркі уроки минулого, на жаль, нічого не навчили наших окремих співвітчизників, які під прапорами деяких політичних партій намагаються сьогодні знову затягнути наш народ до нового "союзу" з Росією. Погодьтеся, після всього того, що ми пережили, їхні цинічні заклики викликають відразу й справедливе обурення.

Лев ЮРЕЧКО,
Рожнятин Івано-Франківської області

ПРАВДА У НАС ОДНА...

Останній Головнокомандувач
УПА Василь Кук та професор Київського національного
університету імені Тараса Шевченка Володимир Сергійчук

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Уранці 22.X.1944 р. для ліквідації бандерівців в село Кривеньке Пробіжниського району Тернопільської області прибули бійці військ НКВС в кількості до 60 осіб на чолі з майором Полянським і представником УНКВС мол. лейтенантом Молдовановим.

Перебуваючи в нетверезому стані, розстріляли ні в чому не винних 10 громадян у віці від 60 до 80 років і спалили 45 будинків з надвірними будівлями, домашнім майном і великою кількістю намоченого хліба. Серед убитих – п'ятеро із червоноармійських сімей (ЦДАГОУ: Ф.1. – Оп.23. – Спр. 1362. – Арк.36).

У селі Ляхово Порицького району Волинської області дільнич-

ний уповноважений міліції Воронников, одержавши завдання від начальника райвідділу НКВС затримати громадянина Парфенюка, що нібито дезертував з Червоної Армії, з чотирма бійцями з групи охорони громадського порядку близько 9 години вечора оточили квартиру громадянки Парфенюк, увірвалися в квартиру і, "щоб налякати" Парфенюк, Воронников застрілив з автомата її дочку. З метою приховання злочину Воронников застрілив громадянку Парфенюк, її 15-річного сина, другу дочку і 3-місячне немовля.

Перевіркою встановлено, що громадянин Парфенюк перебуває в Червоній Армії і ніколи звідти не дезертував.

Заступник голови виконкому Седлищанської райради депутатів трудящих Волинської області Чорнобай і голова оргбюро райспоживспілки Станченко, напившись,

о 12 годині ночі під виглядом бандитів (тобто бандерівців. – В.С.) вломившись у квартиру вчительки Марусової, витягли її з квартири й завели в ліс... (ЦДАГОУ: Ф.1. – Оп.23. – Арк.1,2).

У грудні 1944 року старший оперуповноважений райвідділу НКВС Дрогобицької області Доля при допиті заарештованого Дем'яна Василя Миколайовича побив його і, напівживого, за порадою заступника начальника райвідділу НКВС Зирянова, вивіз за село і розстріляв, а трупи вкинув у колодязь.

31 березня 1945 року начальник райвідділу НКВС Мірошніченко з групою працівників райвідділу і винищувального батальйону виїхав у села Козьова, Орявчик та інші, де пиячив, після чого дав завдання прочистити село Тисовець. Група, керована Мацком і Кислицьким, по дорозі до села затримала двох громадян з Росток і Тисовця – Гординець Йосипа Петровича, Павловича Миколу Миколайовича, які від військової служби не ухилялися, а лише 23 березня закінчили військово-навчальні збори при райвійськкоматі, – їх побили і забрали з собою. Підійшовши до села Тисовець, відкрили безцільну стрілянину з двох кулеметів – у результаті згоріло три хати, один кінь, три корови. Затримані громадяни Павлович і Гординець тут же були розстріляні... (ЦДАГОУ: Ф.1. – Оп.2-3. – Спр.1675. Арк.68,69).

Подібних фактів – сотні. І вони були заховані комуністичною партією до найпотаємніших спец-

хранів. Саме з них ми довідуємося, що насправді безневинне населення знищувалося не бандерівцями. Тим паче, коли йдеться про діяльність так званих спецбойок НКВС під виглядом УПА. Саме вони вчиняли найжорстокіші розправи стосовно мирного населення, аби цим самим кинути тінь на український національно-визвольний рух. І це робилося за прямою вказівкою тодішніх керівників компартії України. Хай ініціатори законопроекту поцікавляться виступом Микити Хрущова у Львові 15 травня 1945 року, де він понавчав начальників обласних управлінь НКВС і НКДБ, що спецбойки найкраще створювати з тих бандерівців, які прийшли до радянської влади з повинною: треба дати їм одне завдання, і коли вони його виконають, тоді їх можна відпустити...

Намагаючись представити українських націоналістів перед світом як різунів, комуністи і подібні до них навіть не обмовляються й словом про їхні втрати в боротьбі за волю України. А такі дані сьогодні вже відкриваються. Так, якщо комуністична пропаганда оголошує, що від рук ОУН-УПА в 1944-1955 роках впали 23 тисячі советських громадян (довгий час ця цифра замовчувалася), то треба сказати, як писав 1956 року тодішній перший секретар ЦК КП України Микола Підгорний, що "у результаті вжитих заходів по розгромах збройного підпілля було убито понад 150 тисяч бандитів, арештовано 103,828 учасників ОУН та іншого націоналістичного елемента і, крім того, в порядку відповіді на бандитські прояви, виселено на спецпоселення 65 тисяч сімей (203662 особи, у тому числі немовлят) націоналістів та їхніх

посібників" (ЦДАГОУ: Ф.1. – Оп.24. – Спр.4297. – Арк.4).

Наведені факти, на мою думку, переконливо засвідчують, чи були бандитами українські націоналісти. Їхня кров пролила не в Рязані чи Твері – на своїй землі і в ім'я майбутнього рідного народу.

З цього приводу дуже правильно сказав свого часу поет Олесь Доріченко у вірші, який комуністична цензура заховала до спецхранів (ЦДАГОУ: Ф.1. – Оп.25. – Спр.17. – Арк.87):

Чи той бандит, хто край свій захищає,

Хто за свободу гине у бою,
Хто кулаками ворога стрічає
У рідній хижці, рідному гаю?

Чи той бандит, хто любить

батьківщину,
Той, хто колін в покорі не згина,
Той, хто боронить неньку

та дитину,
Скажіть мені, яка його вина?

Ні, не бандитами були ви! –
Хай долоні

стискає аж до крові

чесна лють,
Бандити ж ті – грабіжники

законні,
Яких визвольниками інколи

ще звать...

Від редакції. Ось така вона – правда про "жертви" унівців, за якими фактом так стали побиватися представники "німтої колонії", затеребуючи очевидне. Побудувавши свою ідеологію на цинічній брехні і крові, комуністи і в новітні часи продовжують діяти тими ж негідними методами, всіляко вислужуючись перед своїми московськими хазяями. Однак правду історії не заперечити ніякими брехливими інсинуаціями теперішніх вірних послідовників "дела Леніна і Сталіна".

Тож цілком резонно, щоб стосовно мови навчання тут і була застосована виключно воля Української держави – звичайно, з наданням права національним меншинам засновувати своїм коштом і власні вищі навчальні заклади. У тому, що питання переведення ВНЗ, в числі приватних, на державну мову викладання належить до вже перезрілих, давно переконали телефонні дзвінки з Криму, що їх я не раз чув на початку 90-х років, працюючи в Міністерстві освіти. "Почему вы не прибавите часов на украинский язык для крымских школ? Ведь наши дети будут поступать в высшие учебные заведения не только в Крыму, но и в Киев или Харьков захотят поехать", – такий зміст тих дзвоників. Що ж, ця стримованість, а разом з нею і тогочасна психологічна готовність розширювати в Криму українську освіту давно вже минулися, і кримський обиватель з полегшенням зажив "по-прежнему"...

У той же час В. Лоб з Дніпропетровська вважає, що "повернення української мови і державності повинно йти тим же шляхом, яким йшло пригноблення". Тобто він виступає за рішучі дії для зміни мовної ситуації, звичайно, не тільки в освітній сфері. "Повертати українську мову на належне для неї місце треба так же рішуче і беззаперечно, як раніше її затискали. Тому треба обмежити або зовсім заборонити вживання російської мови там, де в ній нема необхідності". До речі, авторові цього листа чомусь здається, що про утиски, які випали на долю української мови, я, "більшість", кажу "з якоюсь ніяковістю". Ніби і не спостерігав цього в собі, але що мушу взяти до уваги.

Загалом тема рішучості у відстоюванні мовних прав українців належить до провідних у моїй пошті. Як підкреслює Тетяна Нещерет з Києва, "у питанні мови необхідно наступати. Тільки наступ дасть позитив у її утвердженні на нашій землі. Так довго захищалися і захищаємося, що час вже усвідомити – це позиція слабкого. Дивіться, як діють росіяни. Вони без усякого сорому наступають всюди, а ми вибачаємося. Необхідний закон про заборону російськомовної періодики. Скажете, круто? Але без крутого закону наші недруги розтрусять нашу Україну і нашу мову на потерт'я".

Ну, я не впевнений, що "круто" – це конче заборона. Особисто я запропонував інше "круто" – підняття цін на періодику, як і на книжкові видання, які надходять із Росії, не менше як у п'ять разів. Принаймні, це склало б хоч приблизну симетрію накручених нам наприкінці 2005 року цін на газ десь з 45 до 230 доларів за куб м. Вже не кажу, наскільки це допомогло б утвердитися українському книговидаванню, яке у нинішній нерівноправній конкуренції буквально задихається. Та і про величезні бюджетні вигоди чому б державі не подумати?

Обстоюючи потребу твердості у відстоюванні національних інтересів, Петро Крайний з м. Дергачів Харківської області піддає критиці курс немалої частини політиків та урядовців на "домовляння", що є дуже небезпечним, адже "тепер той час, коли до боротьби за реалізацію права народу на свою гідність, свою культуру мусять підключитися всі кола суспільства: зволікання є самокатуванням. Усіляким формам типу так "історически сложилось", що виправдовують зросійщення українського народу, треба відверто сказати – ні! І робити це на всіх рівнях нашого суспільства. Політикам у політиці, правникам – у судовій владі, педагогам – у процесі навчання, на-

уковцям – у науці. На часі має бути проблема – як навчити український народ мислити по-українськи, а україноненависникам треба давати відповідь на всіх рівнях влади".

Це ж побажання львів'янин Олександр Кийко адресує численним політичним партіям, більшість з яких, навіть тих, що займають державницькі позиції, остерігаються у своїй діяльності мовної проблематики. Як пише цей кореспондент, "ваші розмови бентежать і зворушують душу не одному українцю. Але прикро, голос ваш звучить досить самотньо. Бо якщо і ще дехто озивається на захист української мови, то з яки-

ліцензії, адже гроші на безкінечних російських ментів та різних знатоков і каменських, на американських роккі тощо є кожного дня, як є і на злочинну передачу "Вікна" Нагієва. Стосовно останньої – та навіть в еротичних фільмах (не в порнографічних) не прийнято показувати оголені чоловічі члени, а тут молодий дебіл розмахує ним півгодиною зовсім голий перед камерою. І це в той час, коли перед екраном – діти".

Привертає увагу закид Г. Матвеева патріотам – тим же бандерівцям, загалом галичанам, з того приводу, що "вони уміли збройно боротися тоді, коли на сході все було задумане, але тепер не можуть

шиком. І я гадаю, не так уже й важко цього досягти, адже це – не китайська. Та дуже часто переконуюся, що ці служиві здебільшого таки добре мову знають, а якщо користуються нею, то тільки із зухвалої неповаги до народу та держави, що вже є неповною службовою відповідністю. Лише зробивши українську мовою еліти, мовою людей достойних і розумних, ми зробимо її "модною", протиставимо міжнародному ідіомату – єдиній "мові", що нею володіють маргінали, а босота підтягнеться сама собою". І далі в цьому листі: "З цього випливає реальна тактика збереження і розвитку мови: ні в якому разі не навіязувати її громадянам, тим паче

туром Янукович демонстративно перейшов на російську!"

"Якщо за роки президентства Ющенка, – вважає автор, – ми не зробимо максимум можливого, аби на півдні-сході виросло повноцінне покоління патріотичної молоді, якщо ми не створимо там максимум за 10 років живого українськомовного середовища, то там постійно будуть тліти небезпечні вуглини сепаратизму в попелі чужої мови-культури, і там постійно з'являтимуться нові януковичі-щербані, котрі бажатимуть погріти свої аморальні душі на святинях української історії. Пора покласти цьому край! З'явився шанс! Хтозна, що буде далі?"

Зрозуміло, що вирішальну роль в українізації сходу та півдня України автор відводить освіті, у зв'язку з чим висловлює цілий ряд пропозицій, що є суголосні власним.

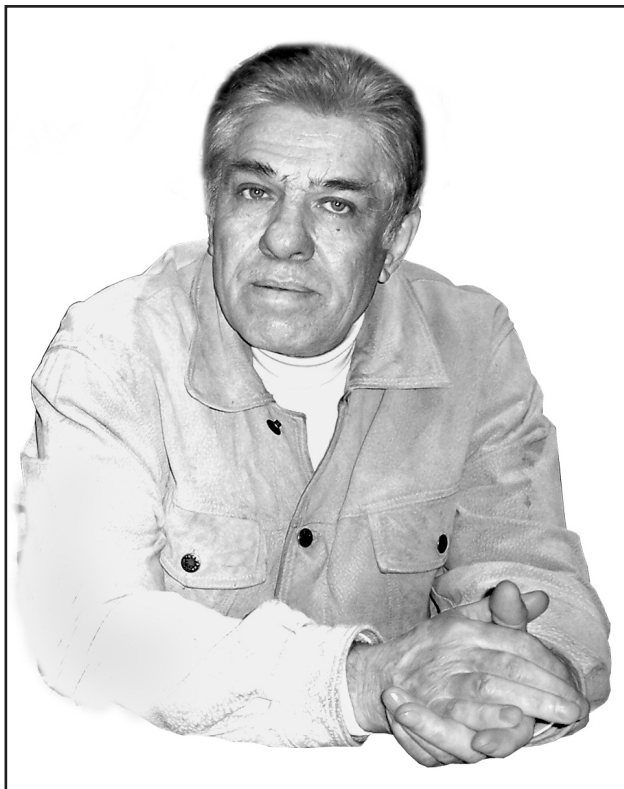
За потребу найбільшої вдумливості у пропагуванні українського висловлюється й Олег Ільїн з м. Дніпропетровська, який нарікає: "Закликаємо, вимагаємо, мріємо, але де науково (мовознавчо, педагогічно, психологічно) обґрунтовані програми, які сприяли б зміні ставлення наших співвітчизників до української мови? Ви один з небагатьох фахівців, хто говорить про мову з наукових позицій. Але як зробити, щоб найкращі взірці нашої мови були доступні на слух, на погляд, щоб навіть той, хто не має нині жодного бажання, завтра запалився непереборним інтересом до неї?". Висловивши це бажання, О. Ільїн співставляє його з реаліями його рідного міста, з приводу якого він іронізує, що цією географічною точкою України вже має шанси стати однією з держав Британської Співдружності. "Адже коли йдеш Дніпропетровськом, то складається враження, що вивчення англійської – найнагальніша комунікативна потреба моїх співгромадян". Ось чому, доходить слушного висновку дописувач, невідкладними кроками до поширення української мови в Україні (з урахуванням усієї прикрасі самої постановки цього питання) має стати формування стійкої прагматичної потреби в її застосуванні, поєднаної з живою зацікавленістю в удосконаленні мовних навичок. Чи погоджуєтесь ви з такими міркуваннями? Широко, з незмінною повагою Олег Ільїн".

О. шановний мій кореспонденте (між іншим, він росіянин за походженням) – ще б не погоджуватися! Перезфразовуючи побажання іншого, вже зацитованого мною дописувача, – ваші слова та у вуха б керівникам країни! Як і міркування та пропозиції багатьох інших, хто висловлюється у листах до мене на тему: "Що робити?"

Додумався: своїми радіопересиланнями, як і публікаціями в пресі, я неочікувано й для самого себе спровокував появу, власне, ще одного дорадчого громадського органу, чи то консилиуму, в питаннях духовно-культурної сфери, може, переконався читач, що дослуховуватися його варто. Принаймні, прокоментовані листи незаперечно свідчать, що у вирішенні цілого ряду наболілих питань згаданої сфери, особливо повноцінного утвердження в країні української мови, наш народ іде попереду влади. Значно упевненіше та сміливіше спиратися на здорові сили суспільства у будівництві України як національної держави українського народу з українськими національними пріоритетами, що з цього випливають, – в економіці, політиці, культурі, мові і т. д., – це і є веління нинішнього дня владі нашої країни.

Анатолій ПОГРІБНИЙ

ПОЗИЦІЯ

РІЗНІ ЛИСТИ ВІД РІЗНОЇ УКРАЇНИ

мось острахом і великими застереженнями, що, мовляв, до питання мови треба підходити дуже обережно. Ось є у нас Партія зелених, яка має конкретну мету – захист навколишнього середовища. Але чи менш загрозливе становище української мови? Тільки ж хто її захищає? Ніби усі, а насправді, мені здається, ніхто. Бо хіба є якась партія чи бодай громадська організація, яка як основне своє завдання відстоювала б хоч би те, що записано в Конституції? Я ж вважаю, що час обережності вже минув, і пора рішуче наступати, оскільки до цього змушують російські шовіністи. Інакше може нас спіткати доля Ягняти з байки Л. Глібова, яке – пригадуєте? – виправдовувалося перед Вовком, і всі знаємо, чим це скінчилося. У нас же той Вовк – російський шовініст тим нахабніший, що наступає, як-от у питанні другої державної мови, разом з численними доморощеними яничарами".

Наскрізно проходить у листах до мене й тема конкретних, практичних дій утвердження української мови – як окремих індивідів, так і різних відомств. Григорій Матвеев з м. Миколаєва пише: "Мене дивує – чому так мало прикладів потужної діяльності українців у мовній сфері і сфері культури? Чому інші можуть працювати у цих сферах, ще й заробляти на цьому імідж і гроші, а ми не можемо, у держави гроші по праву своєму не візьмемо? Чому навіть в роки війни створювалися фільми, а наш уряд жеметься профінансувати хоча б ті студії, що були в роки СРСР, для створення хоча б по 10 фільмів кожного року на кожній студії, потім змусити телеканали купити ці ж фільми, попередивши: якщо не схочете купувати – не дамо

організувати культурний похід під умовною назвою "Не словом, а ділом". Наприклад, дописувач пропонує створити загальноукраїнську масову газету, вільну від політичних матеріалів, на взір "Бульвару". Нехай цей не "Бульвар", а, наприклад, "Тротуар" (ні в якому разі не дубльований російською), став би прикладом доброї конкурентної продукції, "можна скільки завгодно розказувати, як бандерівці боролися проти поляків, проти німців і росіян, – продовжує докоряти Г. Матвеев, – але не видно до цього часу ні бандерівця, ні нащадка запорозьких козаків, який умів би організувати справу, знайшов на неї гроші та ще й примножив їх на цій справі. Поки ми, українці, не навчимося робити справу, доти й будемо закликати один одного говорити українською мовою, зате на всіх каналах транслатоватиметься напівблатний-напівеврейський "Шансон", або "Та-ту" та "Тот-того" із сусідньої матюкливої Росії". Приклад культурного утвердження автор вбачає в українських євреях, котрі не знають ні іврит, ні їдиш, ґрунтовно утвердили свою культуру російською мовою. Це – і той же "Бульвар", і десятки телевізійних програм, і концертна діяльність, і різні пародійні шоу, в яких, трапляється, "дуже нахабно висміюються українці, а ми, дурні, сміємося. На жаль, вважає Юрій Месан з Черкаса, ті, провідний принцип багатьох з яких "где бы не работают, лишь бы не работали", – українські чиновники – належної вимогливості до себе у мовному питанні якраз і не відчують, і саме це найзгубнішим чином позначається на загальній мовній ситуації в країні. "Хто-хто, а саме вони, служиві, повинні були б володіти державною не просто добре, а я сказав би – із

бездарно, адже це викликає протилежну, навіть у щирих українців, реакцію. Так само не слід експериментувати з різними чудними "змагунами" та іншими мовними вивертками, які служать матеріалом для шовіністських знущальних анекдотів. Частіше давайте слово молодим українським інтелектуалам, бо тільки вони й піднімуть престиж і статус нашої мови. І останнє – позбавтеся від недоумків та агентів впливу, що чи то з причини дурості, чи з необхідності виконувати проплачений зі сходу підступний сценарій дискредитують нашу мову".

Актуальній проблемі залежності мови й сепаратизму присвячений лист просвітянина з м. Іллічівська Одеської області Василя Павленка, який слушно вважає, що чим довше належно не виконуватиметься мовне законодавство в країні, тим все більше наростатиме загроза сепаратизму, розколу України. "Адже ті сепаратистські настрої та дії, які в часі президентських виборів 2004 року збурили і виштовхнули на поверхню виборчої кампанії політичних калік – то була найбільшою мірою проблема мови. Якби в тому ж Донбасі нормально почувала себе українська мова, ніхто ніколи і не подумав би там піднімати злочинний прапор сепаратизму. Та на сході-півдні переважає російська, що природно тягнеться до "рідної" мови за "бутром" – до Росії, яка натхненно підживлює ці настрої всілякими лужковими та малоросійськими зрадниками. І головне, що штовхнуло людей у цих краях голосувати за Януковича, – не так підвищення пенсій (хоч і це було важливе), а обіцянка зробити російську другою державною мовою. Невипадково ж перед третім

ІМПЕРСЬКА ЗАХЛАННІСТЬ

ТРИПТИХ ПРО ГРАНДІОЗНЕ ЗАГАРБНИЦТВО

(Продовження. Початок в ч. 2-3,4)

III. ПРИЧАВЛЮВАННЯ "СРЕДНЕАЗИАТСКОГО ПОДБРЮШЬЯ"

У вересні 1990 року Олександр Солженіцин, опублікував у масових московських виданнях – "Литературной газете" і "Комсомольской правде" (загальний наклад – 20 мільйонів примірників) оригінальний меморандум із претензійною назвою – "Как нам обустроить Россию?". Оригінальний мислитель, правда, не зумів сказати, хто ж це – "ми", кому ж треба "обустроить" величезну імперію, яка за довгі століття своєї дивної і страшної історії так і не може ніяк "обустроїться" донині? Меморандум написано цікавою соковитою мовою, яка рясніє оригінально вживаними архаїзмами, наче писав цей публічний документ майстер російського слова, котрий сидів у земстві наприкінці позаминулого XIX століття.

Малочисельні народи Солженіцин назвав "дробностью", а величезний казахсько-середньозападно-азіатський регіон величав "среднеазиатским подбрюшьем" і т. д. У розділі "Слово к великороссам" мислитель трагедійно вигукнув: "Нет у нас сил на окраины, ни хозяйственных сил, ни духовных. Нет у нас сил на Империю!"

Солженіцин мав рацію, говорячи у тому розділі, що не варто було у XIX столітті великоросам пертись у гори та пустелі цього азіатського "подбрюшья". Занадто вже велике було це "подбрюшье". Але разом із цим письменник-великодержавник із шовіністичним відблиском намагався стверджувати, що Росія весь час була... донором для "иностранцев". Згадайте вищесказані слова іншого великороса – Михайла Полторакина про "русских спасателей" різних народів. Писав Солженіцин про "необдуманные действия" Олександра II – "царя-Освободителя", який десятиліттями все сильніше причавлював до великоруського лона оте "подбрюшье". А все ж дивним залишається для автора цього роздуму: чому ж у тому меморандумі лауреат Нобелівської премії, великорос-мислитель (мама-українка!) не сказав доброго слова про ті мільйонні жертви "населения" того "подбрюшья", яке впало від рук наїзників-пришельців у лихий період колонізації тих просторів російськими "рятівниками-цивілізаторами"? Вирвалося, правда, з-під пера письменника речення про кривавицю в Казахстані... Згадаємо її далі.

Поглянемо уважно, хоча й дуже вибірково, на "фактаж" тих "подвигів" великоросів в Азії. Знову, як і в попередніх розділах триптиху, використаємо фраг-

менти з поважної московської БСЭ довоєнних років.

Уже на початку XVII століття Росія від Поволжя почала всотуватись у казахські простори. З роками цей процес посилювався. І: "Вже в XVII столітті казахські землі по р. Уралу були заселені російськими козаками. Всього за період господарювання царизму з метою військової колонізації у казахів було вилучено 11.610 тисяч десятин землі... Казахські степи часто вбухали народними повстаннями. На придушення повстанців (1916) було виділено 16 рот піхоти, 2 козацькі полки при 16 гарматах і 60 кулеметах. Втрати російського населення складали 2.390 вбитими, 1.299 пропалими безвісти. 300 тисяч казахів і киргизів втекло до Китаю. Втрати казахів залишаються невідомими, але вони, безумовно, були величезними..." (Т. 30, – С. 591).

Петро І не забував жодної сторони світу – дбав і про вихід до Чорного моря, і прагнув утвердитися на Балканах, і просував своїх "ратних людей" у казахські степи. Саме за Петра І заклали Семипалатинську (1718) та Усть-Кам'яногірську фортеці. Вже після цього була заснована в Оренбурзі фортеця (1845). Все XVIII століття на цих просторах палали міжусобні бунти і повстання, які знаменувались іменами Сарим-Батир, Нурі-Алі-Хана, Ёсим-Хана, Кенасира Касимова і т. д. Царизм спритно використовував ці чвари для остаточного закабалення краю, переважно царизм і інспірував ці чвари. Повстання продовжувались і на початку XX століття. Вище згадано про трагедійний для казахів 1916 рік. На казахських степах червоніла повстанська кров і в роки масової колективізації, коли Казахстан втратив чи не половину свого населення. На Солженіцина щось "найшло" – не утримався автор меморандуму й сказав про кривавий розгул кавалеристів Семена Будьонного в Казахстані в 1930–1931 роках. То був геноцидний похід "братишек" Будьонного... І нині казахи згадують те варварство наїзників.

В Україні цей геноцид більшовики зробили голодом. У Казахстані його зробили шаблями майбутнього маршала... Та все ж Солженіцин осмілювався наголосити, що в Російській імперії було "мирное сожигание народов". Аби таким здоровим був цей патріарх російсько-земської словесності! Не було того "сожи-

тия" і в радянський період, не було його і в дожовтневій імперії. Історики, учні марксиста-ленінця Михайла Покровського, писали в тій Енциклопедії: "В Андижанському повіті (Узбекистан) 18 травня 1898 року вибухнуло повстання проти російського царизму. В 1916 році, в період імперіалістичної війни, це повстання мало характер національно-визвольної війни. В 1916 році почалося повстання в Киргизії й охопило Пішпекський, Наримський та гірську частину Аулие-Атинського повітів. Для придушення повстання було надіслано кілька полків піхоти, артилерії та саперні частини. Повстання придушили аж у листопаді того року. Внаслідок придушення чисельність населення зменшилась на 30–40 відсотків. Частина повсталих була перебіта, а решта втекла у Китай..."

1916 рік був переможним роком для армії Росії – успішно завершився "Брусиловський прорив" в Карпатах. Але Росія знайшла у собі сили погромити і Середню Азію...

Генерал Куропаткін, який осоромився сам і осоромив всю Росію у війні з Японією (1904–1905), виявився на теренах "подбрюшья" першокласним воюючим. Віддавав наказ: "Патронов не жалеть!" І боеприпасів не шкодували. В історії не лише киргизького народу Куропаткін вписаний як кат. У літопис середньозазірських народів чорним рядком вписаний і генерал Кауфман, завойовник незалежної у той час Хиви. Ця Хіва так була потрібна імперії! Ну ніяк не могли жити великороси без Чечні, без Ерзерума, без Батума чи Кушки...

"У Хіві вважали, що самою природою це місто захищене від загарбання його царською Росією... Але перед наступом на Хіву царські війська збудували Раїмське укріплення у гирлі Сир-Дар'ї, де було захоплення підступів до Хиви. Царський уряд почав звинувачувати Хіву в агітації проти Росії, у переховуванні в Хіві втікачів із Росії і т. п. У 1873 році з різних сторін (із Ташкента, Мангишлака та Красноводська) були направлені російські загони (10 тисяч солдатів під загальним командуванням ген. Кауфмана. Хіву взяли..." (Т. 59, – С. 531).

А років сімдесят до того, перед Хівинською операцією, цар Павло І дав було наказ донським козакам йти походом на ...Індію (!) й витіснити звідти англійців, котрі вже почали там заявлятися.

Марив про цю ж утопічну акцію й Лев (Лейба) Троцький у 1919 році. Тоді він очолював Реввійськграду більшовицької Російської Федерації. Спробував здійснити цей шизофренічний план виходу росіян до Індійського океану й комуністичний генсек Леонід Брежнев, кинувши до Афганістану так званий "обмежений контингент" радянської армії у грудні 1979 року.

Друга половина XIX ст. знаменувалася наступом царизму на узбецькі, таджицькі й туркменські простори. У 1867 році на завойованих теренах було утворене Туркестанське генерал-губернаторство із центром у Ташкенті. У цьому ж десятилітті, незважаючи на сильний опір узбеків, хани Бухари, Коканду та Хіви визнали зверхність "старшого брата". У 70-80-х роках позаминулого століття росіяни витіснили персів із туркменських пісків. Сильний спротив загарбникам вчинили туркмени-текинці. "Солдатушек-бравых ребятушек" тоді в Туркестані очолював бравий герой російсько-турецької війни (1876-1878) генерал Скобелев, який так поспішав туркменів оголосити "русскими"... Теж залишився в історії із обгареними кров'ю руками.

У той час до Росії були приєднані таджицькі гори й долини, де також палали повстання за повстаннями. 1871 рік ознаменувався Ходжентським повстанням. Значний опір загарбникам здійснили й мешканці Ура-Тюбе. Лилася кров, росіяни підкуповували національні верхівки тих країв. Для Росії це були не лише "приобретения", а й значні втрати. Людські й матеріальні. Та царизм вперто й зухвало ліз у чужі піски й гори.

У нещодавно виданій у Москві книзі "В. И. Ленин. Неизвестные документы 1891–1922 гг." (1999) наведено десятки свідчень про імперіалістичні прагнення вождя світового пролетаріату знову відвоювати й прилучити до великодержавницького лона "подбрюшье", яке у 1917–1920 роках фактично вже відокремилось від Росії, проголосивши свої національні державні утворення.

У 30-х роках Сталін паралельно із терором, колективізацією (а це – теж терор), індустріалізацією забрів до наукових хащ й висунув теорію "меншого зла", яку відразу підхопили всі радянські історики. Услід за Сталінін почали гово-

рити про "менше зло" та "більше зло" в історії. Так і писали: "російський царизм дійсно збройним шляхом захопив Кавказ, але це було меншим злом, ніж якби його прибрали до рук турки чи перси. Дійсно, Росія сколонізувала Таджикистан, але це було все ж меншим злом, бо цей гірський край міг би захопити англійський імперіалізм. Російська імперія дійсно поглинула Білорусь, але це все ж було кращим історичним варіантом, ніж якби її проковтнула Польща. Україна приєдналась за Переяславом до Росії й втратила свою незалежність, а більшим злом було б, якби Україну розділили між собою Польща, Туреччина, Австрія і т. д. Висловимо крайольну думку: а чому ж українські козаки після зруйнування Січі тікали від російських погромників до турецьких теренів? А чи якісь інші чужинецькі колонізатори були б у змозі організувати для українців отакий жахливий голодомор, який був організований для України "старшим братом"?

Чому ж Естонія, Латвія, Литва, Грузія, Туркменістан, не кажучи вже про нинішню Польщу, Чехословаччину, Угорщину та інші держави – колишні васали колишнього союзу, так енергійно відторглися від Росії? Фактично без єдиного пострілу.

Казахстан та середньозападно-азіатські терени вперто відстоювали свою незалежність. Після жовтневого перевороту тут організовувалися національні уряди, формувалися військові частини. У 1918–1919 роках Росія залишила це "подбрюшье" без опіки. Бо треба було великій Росії воювати за Україну, вигрібати із неї хліб насущний, рятуватися самій від голоду. Треба було відвоювати Поволжя і Сибір. За Середню Азію з Казахстаном взялися "по-справжньому" вже після невдалого походу на Польщу в 1920 році, у другій половині того року. Наступні три роки була справжня війна більшовиків за те "подбрюшье". Наїзники винищували аули й кишлаки, вибивали все чоловіче населення. До "освободительных" походів Червоної армії були залучені Фрунзе, Фурманов, Куйбишев, Каганович, Рудзутак та інші жорстокі більшовицькі керманічі. Так звана "Туркестанська комісія" в Середній Азії була водночас і урядом, і партією, і наркоматами, і прокуратурою, і трибуналом. Пізніше для "усмирення иноверцев" були залучені й кінні формування Семена Будьонного та Оки Городовикова. Ці "герої" стали катми для мусульманських країв. Бої із моджахедами – воїнами (їх більшовики нарекли басмачами) тривали всі 20-ті роки. Зафіксовані бої з "басмачами" й на початку 30-х років. Навіть 1937 рік був роком повстанським(!).

Зовсім інше обличчя нині мають країни цього далекого від нас регіону. Ще над населенням цих держав тяжіє традиційне середньовічне захоплення "вождизмом", ще є багато рудиментів від радянських десятиліть. Та з'явилися і зміцнюються паростки нового у Казахстані та середньозападно-азіатських країнах – елементи демократії.

Віктор ЛУПЕЙКО
(Закінчення буде)

Повні академічні зібрання творів літературних класиків ніколи – принаймні на мойй пам'яті – не починалися з листів. Невблаганний канон вимагав починати їх поезією та (або) прозою, а вже листами й dubia закінчувати. Однак професор Гарварду Григорій Грабович та очолювані ним в Україні видавництво й часопис "Критика" відомі чи не найперше тим, що систематично й методично нівелюють кано-ни. Відтак перший том повного зібрання творів Пантелеймона Куліша, виданий щойно "Критикою", містить саме листи класика.

Про каноли я, звісно, жартую – але в кожному жарті, як відомо, є лише доля жарту. Тим паче, що й сам "гарячий Панько Олелькович" був не лише основоположником новітнього українського письменства й перекладацтва, філософом, істориком, публіцистом-полемістом, видавцем, громадським діячем, а ще й "фундаментальним" деканонізатором – досить згадати вкрай радикальні зміни його сприйняття творчості свого ж таки друга молодості Тараса Шевченка чи деяких періодів вітчизняної історії, найперше козацтва. Але ж, попри це, годі збагнути, як українська культура так довго могла існувати без навіть номіна-тивної присутності в її "силово-

ДО Джерел

НЕМИНУЧІСТЬ ІНТЕЛЕКТУ

ВИДАВНИЦТВО "КРИТИКА" ГОТУЄ ПОВНЕ ЗІБРАННЯ ТВОРІВ ПАНТЕЛЕЙМОНА КУЛІША

му полі" першого перекладача на рідну мову Біблії, першовідкривача рідному читачеві цілої низки провідних творів європейського письменства, автора першого в рідній літературі історичного роману, творця першого українського фонетичного правопису й фундатора першого українського літературного журналу, нарешті першого професійного українського письменника й першого українського інтелектуаліста в сучасному розумінні цього поняття. За масштабами зробленого для рідної культури з Кулішем може конкурувати хіба Франко, після якого генії не лише в українському, а й узагалі в світовому контексті якомсь повільно, але неухильно "дрібнішають". І справдешня ганьба нашого літературознавства, що за 15 років незалежності воно не спромоглося навіть видати повністю творчу спадщину генія. Перші томи видання "Критики", до речі, фінан-

сує Гарвардський (США) університет – у нас же "на держзамовлення" видають графоманські опусики друзів високих комінформівських чиновників...

У Куліша ж тим часом навіть листи – безцінні, оскільки нині вони є рідкісним, а часто взагалі єдиним джерелом інформації про українське культурне життя XIX століття. Так що "Критика" почала саме з них не дарма – ці тексти настільки "гарячі", що буквально обпікають долоні. Однак, як би ми наприпочатку не жартували, а перший том листів, ясна річ, не буде першим томом повного зібрання творів Пантелеймона Куліша – що б кому не ввижалося, а керівник проекту професор Грабович добре знається на тому, через які каноли переступати, а яких дотримуватися.

Ясна річ, підготовка такого масштабного проекту, як академічне зібрання творчої спадщини класика, є вкрай непро-

стою і надзвичайно трудомісткою справою. Заплановане вражає: видавництво "Критика" готує справді фундаментальне видання в семи серіях – "Художні твори" (8 томів), "Переклади та переспіви" (5), "Наукові праці. Публіцистика" (9), "Щоденник. Подорожні нариси. Спогади" (1), "Листи" (10), "Мистецька спадщина" (1) і "Varia", себто дарчі написи, записні книжки, ділові папери, нотатки, маргіналії тощо (1 том). Одне слово, роботи вистачить на роки – тим паче, у справді академічному форматі, в якому витриманий старанно упорядкований львівським літературознавцем Олесеєм Федорук перший том листів. Факт промовистий: у понад п'ятисотсторінковому томі власне тексти листів займають 2/5 обсягу, а 3/5 – коментарі й примітки! Дай Боже, хоч цього разу, нарешті, цю титанічну працю завершити.

План-проспект зібрання творів разом із уже готовим томом листів "Критика" нещодавно презентувала в Національному музеї Тараса Шевченка. Це закономірно, зважаючи на взаємини двох геніїв і відсутність (о tempora, o moris!) у столиці України музею Куліша. Відрадно, що музейники внесли в презентаційне дійство і свою лепту, запропонувавши чудову виставку прижиттєвих видань письменника, у тому числі з його дарчими надписами, та картин того періоду, зокрема Шевченка й самого Куліша. Вона все ще експонується, завітайте – не пошкодуєте.

1 лютого 1856 року – рівно півтори сотні років тому! – Пантелеймон Куліш писав у листі до Тараса Шевченка: "Що за добро було б, якби нас Господь докупив звід та якби ми пожили по-сусідськи хоч один рік, да й Костомару (так нерідко назива-

ли Михайла Костомарова друзі, – І.А.) до себе приманили. Поро-зумнішали б усі троє! Що ж, коли йдемо різно трьома шляхами!"

На жаль, не судилося збутися цим мріям... Розійшлися їхні долі, розвело цих непересічних особистостей різне сприймання пріоритетних національних постулатів, – але й те, що було ними закладене в молодості, в часи їхньої дружби, не минуло безслідно ані для них самих, ані для України. Костомаров повністю віддався науці й навіть у труну собі заповів покласти примірник монографії "Богдан Хмельницький", уважаючи її головною працею свого життя. А Шевченко й Куліш фактично уособили в контексті українського розвою два найпосутніших мистецьких напрямів – emotio й ratio. Гадаю, нема потреби зайвий раз доводити, що природа Шевченкового генія наскрізь емотивна; він не просто надтонко відчував душу народу, а ніби промовляв самою нею до сучасників і нащадків. Натомість Кулішеві Господь дарував менше живого емотивного генія, але більше працездатності та здібності до інтелектуального пізнання, до розмишлення. Так вони взаємодоповнювали, а може, й урівноважували один одного в контексті культури.

Одне з цих крил регулярно в нас підрізали, непоправно зву-жуючи український культурний простір. З'ява повного академічного видання творчої спадщини Пантелеймона Куліша означатиме неодмінне становлення українства на два крила, що конче мусить позначитися на подальшому розвої не лише літератури, а й усієї нації. Адже культура з вихолощеним інтелектом приречена, – і лише плакаючи його, вона має майбутнє.

Іван АНДРУСЯК

ПРЕМ'ЄРА

"ВІРЮ В СИЛУ ДУХА" У НАЦІОНАЛЬНІЙ ОПЕРІ ПОСТАВИЛИ "МОЙСЕЯ"

Це майже аксіома: "датські" вистави ніколи не бувають цікавими. "Датські" – себто, поставлені до певної дати, бажано щонайфруглішої, і краще їх не плутати з данськими, бо Данія тут ні до чого. Сором сказати, але опера, про яку піде мова, з побіжного погляду вельми скидається на "датську" – адже перша її постановка була приурочена до настання третього тисячоліття нашої ери, а другою розпочалося відзначення 150-ї річниці від дня народження Івана Франка. Утім, не спішімо з висновками, бо виняток існує з кожного правила, навіть аксіоматичного.

А тут, власне кажучи, самі винятки. Бо чи багато ви, шановний читачу, назвете опер сучасних композиторів? Якщо ви не музикознавець чи фанат (на відміну від просто любителя) оперного мистецтва – вельми небагато. А як щодо опер сучасних українських композиторів? Ото ж бо й воно! Але цю – назвете. Бо йдеться про "Мойсея" Мирослава Скорика (лібретто Мирослава Скорика й Богдана

Стецьмаха за одноіменною поемою Івана Франка). Першу її постановку здійснили у Львівському оперному театрі справді до початку третього тисячоліття, і її навіть благословив Папа Римський Іван Павло другий. Ця вистава здобулася на неабияку популярність, і от тепер за постановку Скорикового "Мойсея" взялися вже в Національній опері. Нещодавно відбулася прем'єра, диригував на якій сам Ма-

естро. І музика Мирослава Скорика, традиційно базована на глибинних традиціях народно-го мелосу (прикметно, що пере-гуки з Миколою Лисенком чулися дуже часто), справила надзви-чайне враження.

Це одвічні розмисли на одвічну тему народу й лідера чи, краще, проводиря. Як діяти проводиреві, коли його народ зне-силений і зневірений? Що робити народові, коли тінь сумніву закралася в душу проводиря? Як не піддатися спокусі, – адже навіть якщо ти Божий Пророк, ти все ж такі людина, котрій властиво сумніватися? Саме над цими питаннями найперше розмірковує Іван Франко в поемі "Мойсей", і закономірно, що саме на цьому концентрує увагу й Мирослав Скорик, обираючи провідну сюжетну лінію опери. На сцені Мойсея блискуче втілює народний артист України Микола Шопша, котрому вдається створити образ мудрого старця, людини, свідомої свого призначення, котрій до останньої миті болить доля народу. Це, власне, й спричиняє оту фатальну мить сумніву – після того, як демон Азazel (народний артист України Олександр Востряков) та тінь матері Йохаведди (народна артистка України Людмила Юрченко) пророкують страшні поневіряння геб-рейському люду. Власне, дуєт двох останніх за виразністю та майстерним сценічним втіленням можна віднести до най-

сильніших місць опери Скорика – так само, як і введення до дійства дитячого хору.

Одне слово, ні про які "датські" рефлексії в музиці, як ви вже, мабуть, зрозуміли, не може бути й мови. Однак в постановці (її здійснив заслужений діяч мистецтв України Анатолій Солов'яненко – син геніального співака) вони, на жаль, бодай трохи – а відобразилися. Зокрема, відвертим "програшем" бачиться використання у фіналі – під час того, як хор і Поет (народний артист України Микола Коваль) виконують знамените Франкове: "Вірю в силу духа та в день воскресіння твогого повстання", – геть уже "попсової" кінохроніки з Карпатами, трембітами, панорамою Києва й скульптурою на честь десятиліття незалежності твогого планом. М'яко кажучи, навряд чи поет уявляв саме так щастя свого народу. Цей та подібні нюанси, втім, легко усунути в після-прем'єрних постановках. Головне ж – геніальна (не побоюся цього слова) музика й прекрасні голоси. Одне слово, сила таланту, котра здатна робити людей чистішими.

Олександра РЯБЧЕНКО

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебега, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м. Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Головний редактор Михайло Сидоржевський

Реєстраційне свідоцтво: Серія KB № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003р.

Передплатний індекс: 09715 Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видруковано у ВАТ "Видавництво "Київська правда" Замовлення № Наклад 120 000 примірників Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірність реклами редакція відповідальності не несе. Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє точку зору автора. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети